

Sjarmoffensiv ble katastrofe for Kingsrose

Det australske mineralleiteselskapet Kingsrose har vært på sjarmoffensiv i Finnmark. I Kingsrose sin solide firmabil med PR-skilter (!) reiste tre representanter for selskapet rundt i de tre kommunene der de har sikra seg mineralrettigheter. Under ledelse av dobbeltdirektør Aina Borch (Kingsrose Norge og Kingsrose Finnmark) skulle de skaffe seg "Social licence to mine" eller folkelig støtte til å leite etter mineraler som kobber, nikkel, kobolt og platina i kommunene Porsanger, Karasjok og Kautokeino.

Tre folkemøter blei avholdt på hotellene i de respektive kommunesentrene. Vi som skriver dette har deltatt på hvert vårt møte.

Vi fikk utlevert en 16-siders fargerik brosjyre, *Kingsrose Utforskningsplan Finnmark 2024*. Her var ikke spart på verken vakre naturbilder eller store ord. I introduksjonen fra Aina Borch kan vi lese:

"Verden står overfor en av de største globale omstillingene i vår tid. Vi skal redusere utslipp, og gå fra fossile til fornybare energikilder. Mineraler er en viktig del av løsningen, og på vegne av storsamfunnet har vi i Kingsrose meldt oss til et spennende oppdrag i Finnmark."

Hvordan kan et lite australsk selskap, med hovedkontor høvelig plassert i skatteparadiset Jersey, opptre "på vegne av storsamfunnet". Hvem har gitt dem dette oppdraget?

Videre skriver dobbeltdirektøren: *"Jeg takket ja til å bli med Kingsrose på reisen, fordi de har en solid miljø- og menneskevennlig profil på arbeidet sitt."*

Hva denne profilen går ut på utover generelle fraser var vanskelig å få svar på. Kingsrose har drevet ei eneste gruve – ei gullgruve i regnskogen i Indonesia. Siden Kingsrose selv ikke har så mye å vise til, kan vi se på miljøprofilen til deres samarbeidspartner og finansieringskilde, BHP. Dette gigantiske gruveselskapet er dømt til ertatning på omlag 300 milliarder kroner (!) for å ha forårsaka verdenshistorias største dambrud fra si gruve i Brasil. Miljøvennlig profil?

Borch forteller at de har fått tillatelse til å finne ut om det i de tre største kommunene i landet kan være lønnsomt å drive ut mineraler og at *"Dette ønsker vi å gjøre på lag med folk og natur"*. Hun avslutter med: *"Bli med oss på reisen, og hjelp oss å skape det som kan bli ledestjernen i fremtidas industriutvikling – et grønt industriprosjekt på premissene til urfolk og lokalsamfunn i Finnmark."*

Målet med folkemøteturneen var å få bekreftelse på at urfolk og lokalsamfunn i Finnmark slutta opp om hennes visjoner og ønska leiting og gruverdrift velkommen. Hvordan gikk så det? Oppmøtet fra lokalbefolkningen var omlag 40 i Porsanger, 25 i Kautokeino og 30 i Karasjok. Blant de oppmøtte var ordførerne i alle tre kommunene, andre kommunepolitikere, representanter for reindrif, lokale utmarksbrukere, naturvernere, forskere, turistbedrifter m.fl. På alle tre møtene var det mange fra salen som tok ordet for å stille spørsmål og si sin mening. Blant dem var det bare en – 1 – person som sa noe som kan tolkes som støtte til Kingsrose. Det var Aina Borch sin etterfølger som ordfører i Porsanger. I begge de andre kommunene ga ordførerne klar melding om at Kingsrose ikke er velkommen. I Kautokeino kunne ordføreren fortelle at det nå ikke er en eneste kommunepolitiker som går inn for ny gruverdrift i kommunen. Både i Kautokeino og Karasjok leste representanter for flyttsamelaga opp uttalelser som bastant avviste å slippe til Kingsrose i deres områder.

Borch er en erfaren politiker og har et stort nettverk. Man skulle tro det var en smal sak for henne å mobilisere sine støttespillere i de tre kommunene til å snakke på folkemøtene. Men ikke engang direktørens egne partifeller stilte opp for å forsvare Kingsrose-prosjektet. Det vil nå bli satt i gang en leiteaksjon på vidda etter støttespillerne som ikke dukka opp.

Vi konkluderer at det ikke finnes noen "Social licence to mine" i dette området, med mulig unntak for noen få kommunepolitikere i Porsanger. Det er ikke mulig å drive verken mineralleiting eller utvinning her "på premissene til urfolk og lokalsamfunn". Dette har Kingsrose nå fått en helt klar og utvetydig melding om.

Vi vil med dette be Aina Borch å svare for hva hun og Kingsrose vil velge av alternativa:

1. Ta konsekvensen av motstanden og trekke seg ut av disse kommunene.

2. Innrømme at deres virksomhet er i strid med lokalbefolningens ønsker.
3. Fortsette å benekte fakta og late som ingen ting.

Marit Holm Pettersen, Porsanger
Svein Lund, Kautokeino
Jovna Nilsen Eira, Karasjok